

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ ОК5-2023
	Екземпляр № 1	Арх. 1/12

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
21 вересня 2023 р., протокол № 8
голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Бізнес та менеджмент в юридичній сфері»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 081 «Право»
освітньо-професійна програма «Право»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра права та правоохоронної діяльності

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної
діяльності
29 серпня 2023 р., протокол № 8
Завідувач кафедри
Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми
Олександр ОСТРОГЛЯД

Розробник: к.е.н., доц., доцент кафедри права та правоохоронної діяльності,
Тетяна БАРАНОВСЬКА

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 2/12

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань:08 Право	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність:081 «Право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	
Загальна кількість годин - 90	Освітній ступінь «Магістр»	Семестр	
		1	
		Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		58 год.	78 год.
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

для заочної форми навчання – 14% аудиторних занять, 87% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 3/12

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Бізнес та менеджмент в юридичній сфері» передбачає вивчення основних засад ведення бізнесу в юридичній сфері, отримання навиків ефективної організації бізнесу та побудови раціональної системи управління діяльністю юридичної фірми з метою підвищення її ефективності, що дозволить отримувати конкурентні переваги на ринку праці через розширення функціональності як спеціаліста, цілісне бачення бізнесу, не лише через призму вирішення виключно юридичних задач та дозволить д адаптуватися до специфіку розвитку та трансформації професії.

Метою викладання навчальної дисципліни «Бізнес та менеджмент в юридичній сфері» є набуття студентами необхідних знань та вивчення теоретичних та практичних положень ведення бізнесу в юридичній сфері подальшим застосуванням цих знань у практичній діяльності.

Основні завдання дисципліни:

- з'ясувати особливості організації та ведення бізнесу в юридичній сфері;
- вивчити сучасні принципи управління та методи менеджменту, з'ясувати роль менеджменту у забезпеченні ефективності практичної юридичної діяльності
- проаналізувати нормативні акти, що регулюють здійснення бізнесу в юридичній сфері;
- сформулювати системне бачення юридичної фірми як об'єкту менеджменту та розуміння реалізації функцій менеджменту в управлінні юридичною діяльністю;
- визначити роль стратегічного та оперативного планування діяльності в забезпеченні ефективності бізнесу в юридичній сфері, надати базові знання для складання бізнес-планів;
- оволодіти методичними прийомами маркетингу, способами просування юридичної фірми на ринку з метою забезпечення її конкурентоспроможності;
- усвідомити важливість соціально-відповідальної діяльності юридичної організації та формування її корпоративної культури.

Таким чином, основними завданнями вивчення дисципліни є отримання студентами необхідних знань, вмінь та навичок для організації та розвитку успішного бізнесу в юридичній сфері.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право»:

- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 4/12

ЗК11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 081 «Право»:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 18. Здатність до організації власної професійної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 5/12

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади здійснення бізнесу в юридичній сфері

Розуміння юридичної діяльності як виду бізнесу. Специфічні особливості юридичної сфери як виду бізнесу. Правове регулювання діяльності в юридичній сфері. Вибір організаційної форми здійснення діяльності в юридичній сфері. Вимоги та поради до вибору назви компанії.

Тема 2. Поняття та концептуальні основи менеджменту в юридичній сфері

Поняття менеджменту його основні категорії. Закони та закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети. Загальні принципи управління. Сучасні принципи та концепції менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи управління. Організаційно-розпорядчі методи управління. Соціальні методи управління. Роль менеджменту у забезпеченні ефективності практичної юридичної діяльності.

Тема 3. Юридична фірма як об'єкт менеджменту

Поняття організації, загальні характеристики організацій та складові її успіху. Організація як відкрита динамічна система. Юридична фірма як підприємницька інтелектуальна організація. Внутрішнє середовище та зовнішнє середовище юридичної фірми. Життєвий цикл юридичної фірми. Культура юридичної фірми.

Тема 4. Бізнес-планування в юридичній сфері

Поняття та роль бізнес-планування у здійсненні юридичної діяльності. Місія юридичної організації та цілі в управлінні. Стратегічне планування. Структура та загальна логіка розробки бізнес-плану. Підготовча стадія бізнес-планування. Опис бізнесу та аналіз середовища. Аналіз конкурентного середовища бізнесу. Маркетинг-план та методи дослідження ринку. Організаційний план. Фінансовий план. Оцінювання та страхування ризиків. Презентація бізнес-плану та джерела фінансування.

Тема 5. Інститут бізнес-партнерства в юридичному бізнесі

Керівництво і управління. Влада і відповідальність. Форми влади і впливу. Сутність та теорії лідерства. Типологія стилів керівництва.

Поняття та особливості бізнес-партнерства в юридичному бізнесі. Види бізнес-партнерства. Службова ієрархія в юридичній фірмі. Переваги та недоліки бізнес-партнерства в юридичному бізнесі.

Тема 6. Формування та управління кадровим потенціалом.

Кадрова політика юридичної фірми. Методи підбору кадрів, аналіз забезпеченості працівниками, кількісного та якісного складу, забезпечення необхідної кваліфікації кадрів. Аналіз плинності персоналу та умови забезпечення сталості персоналу у фірмі. Мотивація працівників юридичної сфери. Особливості використання у юридичному бізнесі методів матеріальної і нематеріальної мотивації персоналу. Контроль і аналіз результатів роботи персоналу юридичної фірми.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 6/12

Тема 7. Маркетинг в юридичній сфері

Сутність маркетингу та його основних понять, розвиток концепції маркетингу. Специфіка маркетингу юридичних послуг. Маркетингові дослідження для формування маркетингової інформаційної системи. Вивчення потреб і поведінки клієнтів та вибір цільових сегментів. Ціноутворення та форми оплати юридичних послуг. Фактори ціноутворення на ринку юридичних послуг. Стратегії маркетингу в юридичній діяльності. Організація та контроль маркетингової діяльності в юридичній сфері. Інтернет-маркетинг. Критерії та показники ефективності управління юридичною фірмою. Методи розрахунку економічної ефективності управлінської праці. Особливості юридичного маркетингу в кризових умовах.

Тема 8. Корпоративний імідж юридичної компанії

Корпоративний імідж. Корпоративна репутація. Сутність, основні характеристики та функції корпоративного іміджу. Зовнішній та внутрішній імідж юридичної організації. Корпоративна культура юридичної організації. Соціальна відповідальність у сфері юридичного бізнесу.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Тема 1. Загальні засади здійснення бізнесу в юридичній сфері	9	2	1	6	10	1	0	9
Тема 2. Поняття та концептуальні основи менеджменту в юридичній сфері	9	2	1	6	11	1	1	9
Тема 3. Юридична фірма як об'єкт менеджменту	10	2	2	6	10	1	0	9
Тема 4. Бізнес-планування в юридичній сфері	10	2	2	7	11	1	1	9
Разом за модуль 1	39	8	6	25	42	4	2	36
Модуль 2								
Тема 5. Інститут бізнес-партнерства в юридичному бізнесі.	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 6. Формування та управління кадровим потенціалом.	12	2	2	8	11	1	0	10
Тема 7. Маркетинг в юридичній сфері	15	2	4	9	14	1	1	12
Тема 8. Корпоративний імідж юридичної компанії	12	2	2	8	11	1	0	10
Разом за модуль 2	51	8	10	33	48	4	2	42
ВСЬОГО	90	16	16	58	90	8	4	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 7/12

5. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади здійснення бізнесу в юридичній сфері	1	0
2	Тема 2. Поняття та концептуальні основи менеджменту в юридичній сфері	1	1
3	Тема 3. Юридична фірма як об'єкт менеджменту	2	0
4	Тема 4. Бізнес-планування в юридичній сфері	2	1
5	Тема 5. Інститут бізнес-партнерства в юридичному бізнесі.	2	1
6	Тема 6. Формування та управління кадровим потенціалом.	2	0
7	Тема 7. Маркетинг в юридичній сфері	4	1
8	Тема 8. Корпоративний імідж юридичної компанії	2	0
РАЗОМ		16	4

6. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією.

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади здійснення бізнесу в юридичній сфері	6	9
2	Тема 2. Поняття та концептуальні основи менеджменту в юридичній сфері	6	9
3	Тема 3. Юридична фірма як об'єкт менеджменту	6	9
4	Тема 4. Бізнес-планування в юридичній сфері	7	9
5	Тема 5. Інститут бізнес-партнерства в юридичному бізнесі.	8	10
6	Тема 6. Формування та управління кадровим потенціалом.	8	10
7	Тема 7. Маркетинг в юридичній сфері	9	12
8	Тема 8. Корпоративний імідж юридичної компанії	8	10
РАЗОМ		58	78

Завдання для самостійної роботи передбачає:

- опрацювання конспекту лекційних занять;
- опрацювання основної та додаткової літератури;
- опрацювання зарубіжного досвіду;
- вивчення рейтингів провідних юридичних фірм;
- ознайомлення з організацією, особливостями управління та діяльності провідних юридичних фірм;
- вивчення новин Інтернет-ресурсів в галузі юридичного бізнесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 8/12

7. Індивідуальні завдання

Під час опанування блоку самостійної роботи студенти мають виконати індивідуальне завдання у вигляді орієнтовного бізнес-плану майбутньої юридичної діяльності та підготувати доповідь (у вигляді презентації) про діяльність будь-якої юридичної фірми на власний розсуд.

8. Методи навчання

В процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Поточний контроль виконання самостійної роботи здійснюється шляхом усного опитування під час практичних занять, міні-колоквіумів, ділових ігор, розв'язку задач під наглядом викладача, перевірки домашнього завдання, тестування.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Модуль 1				Модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	10	10	20	10	10	20	10	

Шкала оцінювання

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 9/12

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Цивільний кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356)
3. Господарський кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144
4. Податковий кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
5. Закон України «Про захист економічної конкуренції»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 12, ст.64
6. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 40, ст.365
7. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263)
8. Закон України «Про ціни та ціноутворення»: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 19-20, ст.190)
9. Закон України «Про рекламу»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 39, ст. 181
10. Закон України «Про колективні договори і угоди»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 36, ст.361
11. Закон України «Про оплату праці»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 17, ст.121)
12. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст.646
13. Закон України «Про інноваційну діяльність»: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266
14. Закон України «Про публічні закупівлі»: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 9, ст.89

Основна література:

1. Орлова К. Є. Управління бізнесом : підручник [Електронне видання] / К. Є. Орлова. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. – 319 с.
2. Шевченко Л.С. Конкурентні переваги бізнесу: управлінсько-орієнтований погляд на проблему / Шевченко Л.С. – Харків, 2022. 72-92 с.
3. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. Харків : Право, 2022. 312 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 10/12

4. Колот А. М., Герасименко О. О. Новітні формати організації трудової діяльності: природа, виклики, траєкторії розвитку. Економіка України. 2022. № 5. С. 59–76.

5. Організація внутрішнього контролю та управління ризиками в обороні України. Методичний посібник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – 176 с. (укладач – Петков С.В.)

6. Капіталізм для своїх: як злиття бізнесу і політики впливає на економіку. Вокс Україна : вебсайт. 2018. 13 груд.

7. Губін К. Г. Перспективні напрями розвитку маркетингу в Україні. Економічна теорія та право. 2021. № 4. С. 96–115.

8. Діденко С. Бізнес відновлює роботу: 510 підприємств переїхали за програмою релокації. UA.NEWS : інформ.-аналіт. портал. 2022.

9. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих результатів. Бізнес Цензор : сайт. 24.01.2020.

10. Корнецький А. Бізнесу не обов'язково обирати: приносити користь чи заробляти гроші. Майбутнє за соціальним підприємництвом. Forbes. 2021. 6 лип.

11. Гой І. В. Підприємництво : навч. посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 368 с

12. Летуновська Н. Є. Практичні аспекти бізнеспланування в системі реалізації інвестиційного проекту / Н. Є. Летуновська, О. Ю. Далечін, К. О. Беляєва // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2017. – № 3. – С. 226- 235.

13. Войнаренко М. П. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. П. Войнаренко, О. М. Кузьміна, Т. В. Янчук. – Вінниця : Едельвейс і К, 2015. – 496 с.

14. Філіп Котлер, Гарі Армстронг Основи маркетингу / *Essentials of Marketing*, 2020. – с. 800

15. Kingsnorth, Simon Digital marketing strategy: an integrated approach to online marketing / Simon Kingsnorth Edition. | New York : Kogan Page Ltd. – p.354

16. Свірідова С. С. Сучасні інструменти стратегічного управління сільськогосподарськими підприємствами / С. С. Свірідова, С. А. Толстова // Економіка: реалії часу. – 2017. – № 2(30). – С. 109-116

17. Логістика : навч. посіб. / О. М. Тридід, Г. М. Азаренкова, С. В. Мішина, І. І. Борисенко. – К. : Знання, 2008. – 566 с

18. Липчук В. В. Маркетинг : навч. посібник / В. В. Липчук, Р. П. Дудяк, С. Я. Бугіль, Я. С. Янишин. – Львів : «Магнолія 2006», 2012. – 456 с.

19. Кобилюх О. Я. Ощадливе виробництво як концепція оптимізації виробничого та управлінського процесів / О. Я. Кобилюх, Г. М. Мельник // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 749 : Логістика. – С. 43–49.

20. Law: The Hidden Competitive Advantage. Michigan Ross. 2011. February, 14. URL: <https://michiganross.umich.edu/rtia-articles/law-hidden-competitive-advantage> (дата звернення: 14.05.2022).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 11/12

Додаткова література:

1. Джек Траут, Ел Райс Маркетингові війни. Перекл. В'ячеслав Стельмах./Ориг. *Marketing Warfare by Al Ries, Jack Trout*, 2019. – с. 240
2. Даніел Канеман Мислення швидке й повільне. Перекл. Максим Яковлев./Ориг. *Thinking, Fast and Slow by Daniel Kahneman*, 2017-2022. – с. 480
3. Сет Годін Це маркетинг: вас не побачать, поки ви не навчитеся бачити тверду обкладинку/ Ориг. *This is marketing / Seth Godin/* Нью-Йорк. – с. 269
4. Дональд Міллер Створи StoryBrand. Розкажи історію бренду, і тебе почують, ВД «Vivat», 2021
5. Дудко В. Велике переселення. З початку війни українські ІТ-компанії відкрили за кордоном 18 офісів. Чому вони так поспішають? Forbes. 2022. 6 трав.
6. Легкий О. А. Розвиток інструментів маркетингових комунікацій пивоварних підприємств у цифровій економіці / О. А. Легкий, О. М. Сохацька // Інтелект-XXI. – 2016. – № 5. – С. 84-90.
7. Kotler P. Marketing Management / P. Kotler, K. L. Keller. – 14th edition. – New Jersey: Prentice Hall, 2011. – 812 p.
8. Задерей Н. Доброго вечора, ми з України. Предвісники нового лідерства. НВ Бізнес. 2022. 25 трав. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/chomu-biznesu-vchitis-zaraz-u-viyskovih-i-volonteriv-ostanni-novini-50245064.html> (дата звернення: 25.05.2022).
9. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих результатів. Бізнес Цензор : сайт. 24.01.2020.
10. Ansoff H. I. Corporate Strategy. New York : McGraw-Hill, 1965. xiv, 241 p.
11. Porter M. E. Competitive Advantage. New York : Free Press, 1985. xviii, 557
12. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York : Free Press, 1980. 396 p.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Пан Л. В. Збалансована система показників (Balanced Scorecard - BSc) як інструмент ефективного управління стратегією організації [Електронний ресурс] / Л. В. Пан. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8532/Pan_Zbalansovana_systema_pokaznykiv.pdf.
2. Rigby D. Management tools and trends [Electronic resource] / D. Rigby, B. Bilodeau; Bain & Company, Inc. – Access mode: https://www.bain.com/contentassets/caa40128a49c4f34800a76eae15828e3/bain_briefmanagement_tools_and_trends.pdf.
3. Bachmann F. Instruments for the marketing of services and their implementation [Electronic resource] / F. Bachmann, J. Vaculík. – Access mode: http://pernerscontacts.upce.cz/08_2008/Bachmann.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06-05.01/081.00.1/М/ ОК5-2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/12

4. Orlova K. Key marketing tools formation and application in business management [Electronic resource] / K. Orlova // Economics, Management and Sustainability, [S.l.]. – 2018. – v. 3, n. 2. – p. 76-84. – Access mode: <http://jems.sciview.net/index.php/jems/article/view/56>.

5. Яких уроків лідерства бізнес може навчитися в українській війні? UCU Center for Leadership : вебсайт. URL: <https://uculeadership.com.ua/knowledgebase/yakyh-urokiv-liderstva-biznes-mozhe-navchytysya-v-ukrayinskoji-vijny/> (дата звернення: 14.05.2022).

6. Колот А. М., Герасименко О. О. Новітні формати організації трудової діяльності: природа, виклики, траєкторії розвитку. Економіка України. 2022. № 5. С. 59–76. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.05.059>.

7. Корнецький А. Бізнесу не обов'язково обирати: приносити користь чи заробляти гроші. Майбутнє за соціальним підприємництвом. Forbes. 2021. URL: <https://forbes.ua/business/biznesu-ne-obyazatelno-vybirat-prinosit-polzu-ili-zarabatyvat-dengi-budushchee-za-sotsialnym-predprinimatelstvom-06072021-1957>

8. Погосян К.В., Литвиненко К.О. Корпоративний імідж як чинник конкурентоспроможності компанії URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_2/31_70_2_2/7.pdf